

Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

Lyceum Ypenburg (20CQ01)

2024

Laan van Kans 3
2496 VB 's-gravenhage

Inhoudsopgave

- 1 Inleiding
- 2 Onze school & passend onderwijs
 - 2.1 Algemene gegevens
 - 2.2 Visie
 - 2.3 Onderwijs en ondersteuning
 - 2.4 Ondersteuning aan onze leerlingen
- 3 Ondersteuningsmogelijkheden van onze school
 - 3.1 Specialisten
 - 3.2 Voorzieningen
 - 3.3 Onderwijsaanbod
 - 3.4 Fysieke ruimten
 - 3.5 Protocollen
 - 3.6 Leerkrachtvaardigheden
- 4 Organisatie van de ondersteuning
 - 4.1 Ondersteuningsroute binnen de school
 - 4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners
 - 4.3
 - 4.4
- 5 Bijlage

1. Inleiding

Passend onderwijs

Alle kinderen verdienen een passende plek in het onderwijs. Zij hebben recht op onderwijs dat hen uitdaagt en rekening houdt met hun behoeften. Kinderen gaan, als het kan, naar het regulier onderwijs. Soms is er speciaal onderwijs nodig voor leerlingen die dáár het best op hun plek zijn. Zo worden ze zo goed mogelijk voorbereid op een vervolgopleiding en op een plek in de samenleving.

Voor leerlingen die dat nodig hebben, werkt de school samen met organisaties die in en rond de thuissituatie jeugdhulp bieden.

Inhoud van dit document

Deze rapportage beschrijft de visie op ondersteuning van de school, de ondersteuningsmogelijkheden die de school biedt om passend onderwijs te verzorgen en de ontwikkeldoelen die de school zichzelf stelt. Daarmee heeft dit document ook een functie voor het samenwerkingsverband, en voor ouders.

Rol samenwerkingsverband en school

Om ervoor te zorgen dat alle kinderen een passende plek krijgen, hebben scholen regionale samenwerkingsverbanden gevormd. In deze samenwerkingsverbanden werken het regulier en het speciaal onderwijs samen. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over onder andere de begeleiding en ondersteuning die alle scholen in de regio kunnen bieden en over welke leerlingen een plek kunnen krijgen in het speciaal onderwijs. Ook maakt het samenwerkingsverband afspraken met de gemeenten in de regio over de inzet en afstemming met jeugdhulpverlening.

Ouders melden hun kind aan bij de school van hun keuze en de school kijkt welke ondersteuning het kind nodig heeft en wat de mogelijkheden van de school zijn. Deze rapportage kan ouders een handvat bieden in de keuze van een school doordat het een beeld geeft van de ondersteuning die de school aan hun kind zou kunnen bieden. Of de school voor hun kind de juiste plek is zal altijd uit een individueel gesprek over de behoeften van het kind blijken. Dit hangt namelijk niet alleen af van de aanwezige ondersteuning, maar ook van de specifieke capaciteiten en de ondersteuningsbehoeften van het kind.

Totstandkoming van dit document

Dit document is tot stand gekomen op basis van een online vragenlijst. De school heeft geformuleerd welke ondersteuning mogelijk is, vanuit welke visie en met welke doelen.

2. Onze school & passend onderwijs

2.1 Algemene gegevens

Gegeven	Antwoord
Invuldatum	november 2023
Naam van onze school	Lyceum Ypenburg
Onderwijstype	Voortgezet onderwijs (VO)
Naam van ons schoolbestuur	Stichting Voortgezet Onderwijs Haaglanden
Naam samenwerkingsverband	SWV Zuid Holland West
Onderwijsniveaus onderbouw	HAVO HAVO / VWO MAVO MAVO / HAVO VWO VWO - Atheneum VWO - Gymnasium
Onderwijsniveaus bovenbouw	HAVO MAVO VWO VWO - Atheneum VWO - Gymnasium
Leerjaren	Bovenbouw Onderbouw

2.2 Visie

Ons onderwijsconcept

Traditioneel/regulier onderwijs

Toelichting op onderwijsconcept

Lyceum Ypenburg heeft als motto: meer willen is meer kunnen! Talenten, kansen en kwaliteit staan hoog in het vaandel. Lyceum Ypenburg verzorgt de volgende onderwijsopleidingen: gymnasium, atheneum, havo en mavo. Voor leerlingen die meer willen, zijn er talentgroepen. Zij krijgen extra lessen en opdrachten buiten het reguliere onderwijsprogramma.

Lyceum Ypenburg is gevestigd in een licht en ultramodern gebouw aan de rand van Bosweide, in Den Haag. Vlakbij zijn schitterende sportaccommodaties. De school beschikt over een mediatheek en een theater. De ruim 1200 leerlingen komen uit de wijk Ypenburg-Leidschenveen, andere stadsdelen van Den Haag en uit Delft, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Voorburg-Leidschendam, Zoetermeer en het Westland.

Op dit moment hebben we bijzondere aandacht voor eigenaarschap, versterkt mentoraat en talentontwikkeling.

Onze visie op passend onderwijs

We streven ernaar om voor elke leerling een zo passend mogelijk aanbod te realiseren. Dit doen we binnen de basisondersteuning en indien nodig met extra ondersteuning. Op dit moment werken we aan het versterken van de basisondersteuning met cursussen en opleidingen voor collega's. Op die manier kunnen we snel ondersteuning bieden met de expertise die in huis is.

Binnen Lyceum Ypenburg willen we graag een plek kunnen bieden aan alle leerlingen.

2.3 Onderwijs en ondersteuning

Sterke punten in onze ondersteuning

Binnen de school wordt er goed samen gewerkt tussen afdelingsleider, mentoren en team passend onderwijs. Hierdoor zijn de lijnen kort en kan er snel maatwerk geleverd worden.

Het maatwerkpakket wordt in overleg met de leerling, ouders/verzorgers en het team passend onderwijs van de school zorgvuldig afgestemd.

Grenzen aan onze ondersteuning

Er zijn grenzen aan de ondersteuning die onze school kan bieden. Leerlingen die zeer gespecialiseerde ondersteuning nodig hebben kunnen wij niet in alle gevallen een passende onderwijsplaats bieden.

Deze leerlingen worden door ons doorverwezen naar één van de VSO-scholen in ons samenwerkingsverband, waar de expertise en de omstandigheden aanwezig zijn om aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling te voldoen.

Het betekent dat wij leerlingen met de onderstaande problematiek niet kunnen begeleiden:

Gebied	Beperking
Cognitieve ontwikkeling	leerlingen met een (zeer) ernstig disharmonisch intelligentieprofiel
	leerlingen met een verstandelijke beperking
	leerlingen met (zeer) ernstige geheugenproblemen
Leren	leerlingen met (zeer) ernstige leerachterstanden
Gedrag	leerlingen die geen grenzen kennen
	leerlingen die geen autoriteit erkennen
	leerlingen die de veiligheid aantasten
	leerlingen die ernstig storend gedrag in het onderwijsleerproces vertonen
	leerlingen die ernstige spijselproblematiek hebben, weigeren om naar school te gaan
	leerlingen met een combinatie van leer- en gedragsproblemen
Sociaal-emotionele ontwikkeling	leerlingen die geen contact kunnen leggen
	leerlingen die ernstig autistisch zijn
	leerlingen die zich ernstig agressief gedragen t.o.v. docenten en/of medeleerlingen
	leerlingen die seksueel overschrijdend gedrag vertonen
	leerlingen met een ernstige verslavingsproblematiek

Lichamelijke situatie	leerlingen die doof zijn
	leerlingen die blind zijn
	leerlingen die niet in staat zijn tot eigen lichamelijke verzorging
	leerlingen bij wie medisch handelen noodzakelijk is

Onze ambities en ontwikkeldoelen voor de ondersteuning

De school investeert in het versterken van de basisondersteuning door collega's te scholen in verschillende expertisegebieden. Op die manier kan de school basisondersteuning (en een stukje extra ondersteuning) binnen de muren van het gebouw aanbieden, waardoor de ondersteuning snel en laagdrempelig is.

Hierbij valt onder andere te denken aan; executieve vaardigheden, leerlingen coaching, hoogbegaafdheid en faalangstreductietraining.

3. Ondersteuningsmogelijkheden van onze school

Onze school heeft diverse ondersteuningsmogelijkheden beschikbaar voor onze leerlingen. In paragraaf 3.1 tot en met 3.3 zijn overzichten weergegeven van de aanwezige ondersteuning.

Legenda

Op de school aanwezig

Centraal beschikbaar voor de school via het bestuur

Centraal beschikbaar voor de school via samenwerkingsverband of derden

3.1 Specialismen

Binnen ons schoolteam zijn voor verschillende functies (taak)uren toegewezen om ondersteuning aan onze leerlingen te bieden en tegemoet te komen aan hun specifieke onderwijsbehoeften. Deze zijn hieronder weergegeven.

De onderstaande lijst toont de specialisten die ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben.

Specialisten	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Aandacht functionaris huiselijk geweld			
Adviseur passend onderwijs			
Decaan / loopbaanbegeleider			
Docent-coach leerlingen met (kenmerken van) hoogbegaafdheid			
Docent-coach passend onderwijs			
Docent-coach structuur internaliserend			
Leerlingbegeleider			
Ondersteuningscoördinator			
Persoonlijk begeleider			
Trainer faalangstreductie			
Vertrouwenspersoon			
Verzuimcoördinator			

Anders, namelijk	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
leerlingloket			

Toelichting specialisten

Alle bovenstaande uren worden verdeeld over specialisten die in huis zijn. Alle collega's hebben de nodige cursussen of opleidingen gevolgd.

De onderwijsassistent wordt ingezet om de coördinatoren passend onderwijs te ondersteunen.

3.2 Voorzieningen

De onderstaande lijst toont de voorzieningen die beschikbaar zijn voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Deze voorzieningen zijn veelal gericht op groepen leerlingen met een vergelijkbare ondersteuningsbehoefte.

Voorziening	Op de school	Via het bestuur	Via het SWW of derden
Begeleiding in kleine groepjes			
Bovenschoolse voorziening (OPDC / rebound)			
Huiswerkbegeleiding			
Versterkt mentoraat			
Zomerschool/ Lenteschool			

Toelichting voorzieningen

Huiswerkbegeleiding wordt in school gegeven door 't Zetje. Leerlingen kunnen hier tegen betaling gebruik van maken.

3.3 Onderwijsaanbod

De onderstaande lijst toont het onderwijsaanbod dat beschikbaar is voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het onderwijsaanbod betreft hier een methodiek en/of aanpak die is geïntegreerd in het onderwijsprogramma en de leerlijnen van de school, of geïntegreerd kan worden na constatering van een ondersteuningsbehoefte van een leerling.

Onderwijsaanbod	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Aanbod extra uitdaging			
Aanbod lees- en spellingzwakte en dyslexie			
Aanbod NT2			
Aanbod studievaardigheden, plannen/organiseren of leren leren			
Aanbod versterken sociaal-emotionele ontwikkeling en welzijn			
Preventief signaleren op leerontwikkeling			
Preventief signaleren op sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag			
Vakgerichte ondersteuning			
Vakspecifieke examentraining			

3.4 Fysieke ruimten

Verder zijn onderstaande fysieke ruimten binnen onze school aanwezig om aan specifieke ondersteuningsbehoefte tegemoet te komen. Het gaat ook om de aanpassingen in onze school die fysieke toegankelijkheid en daarmee deelname aan het onderwijs voor leerlingen met een fysieke beperking mogelijk maken.

Fysieke ruimten
Ruimte voor één op één begeleiding
Ruimte met individuele werkplekken
Rolstoeltoegankelijke ingang
Prikkelarme werkplek of stilteruimte
Lift

3.5 Protocollen

De onderstaande lijst toont de protocollen die we binnen onze school gebruiken. Het betreft handelingsrichtlijnen waarmee onze school voorbereid is om snel te kunnen handelen in voorkomende gevallen.

Protocol	Status
Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	Actief toegepast
Protocol anti-pesten	Actief toegepast
Protocol dyslexie	Actief toegepast
Protocol gedrag / sociale veiligheid	Actief toegepast
Protocol schorsen en verwijderen	Actief toegepast
Protocol voorkomen schoolverzuim en thuiszitters	Actief toegepast

3.6 Leerkrachtvaardigheden

De onderstaande lijst toont de leerkrachtvaardigheden op onze school. Het betreft een zelfoordeel van de school op de indicatoren voor handelingsgericht werken (HGW). Handelingsgericht werken is een methodische aanpak voor het bepalen en organiseren van de ondersteuning die een leerling nodig heeft. De mate waarin een school handelingsgericht werken realiseert, bepaalt mede in hoeverre de school passend onderwijs aan een leerling kan bieden.

De percentages in de eerste tabel zijn een optelling van de scores op de individuele indicatoren. In de tweede tabel zijn de scores per indicator weergegeven.

Legenda vaardigheden

#	Aantal indicatoren
N	Nog niet ontwikkeld
I	In ontwikkeling
O	Ontwikkeld
V	Ver ontwikkeld

Leerkrachtvaardigheden	#	N	I	O	V
Handelingsgericht werken	14	0 %	29 %	71 %	0 %

Indicator HGW	Score
Onze leraren zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben.	Ontwikkeld
Onze leraren maken (eigen) keuzes in aanbod en aanpak om passend te arrangeren op onderwijsbehoeften.	In ontwikkeling
Onze leraren reflecteren op de samenhang tussen leerling, leraar, groep en stof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen.	Ontwikkeld
Onze leraren evalueren systematisch en periodiek hun leer- en ontwikkeldoelen en stellen deze indien nodig bij.	Ontwikkeld
Onze leraren verkennen en benoemen concreet de onderwijsbehoeften van leerlingen (o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen).	Ontwikkeld
Onze leraren creëren eigenaarschap van het leerproces bij hun leerlingen.	Ontwikkeld
Onze onderwijs- en begeleidingsstructuur is voor iedereen duidelijk. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer.	Ontwikkeld
Onze leraren werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partner bij de analyse en het bedenken en uitvoeren van de aanpak.	In ontwikkeling
Onze leraren reflecteren op het eigen handelen en het effect daarvan op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's.	Ontwikkeld

Onze leraren geven vorm aan het onderwijs op basis van SMART-doelen op korte en langere termijn (in plaats van een vastgestelde methodiek).	In ontwikkeling
Onze leraren kunnen reflecties inzichtelijk maken met een door de school gekozen instrumentarium.	Ontwikkeld
Onze leraren doen actief aan collectieve reflectie op de keuzes en het eigen handelen en dat van collega's.	Ontwikkeld
Onze leraren werken planmatig en cyclisch aan de leer- en ontwikkeldoelen voor de groep, subgroepjes en mogelijk individuele leerlingen.	Ontwikkeld
Onze leraren gaan in hun houding en gedrag nadrukkelijk uit van wat wel kan (ondanks belemmeringen).	In ontwikkeling

4. Organisatie van de ondersteuning

Om de gewenste ondersteuning te bieden aan onze leerlingen kennen we een ondersteuningsroute binnen onze school en werken we samen met externe organisaties.

4.1 Ondersteuningsroute binnen de school

Inrichting ondersteuningsroute

Lyceum Ypenburg kent verschillende momenten in het jaar waarop overleg is over leerlingen. Zo zijn er systematisch over het schooljaar verdeeld leerlingbesprekingen, MOL-gesprekken, mentorbijeenkomsten en overige voorlichtingsbijeenkomsten. Daarnaast hebben afdelingsleiders overleg met iedere mentor voor collegiale uitwisseling zodat de mentor goed toegerust is voor de inhoudelijke invulling van de mentortoek.

De afdelingsleiders laten zich door de mentoren inhoudelijk informeren over leerlingen met extra ondersteuning, maken hierin een selectie en bespreken deze leerlingen in het interne zorgoverleg.

Tijdens het intern zorgoverleg wordt er door de afdelingsleider en de coördinator passend onderwijs gekeken welke zorgen er zijn. Van hieruit wordt gekeken of en hoe de leerling vanuit de basisondersteuning van de school vooruit geholpen kan worden. Daarna wordt deze inzet besproken met leerling, ouder(s) en mentor, gevolgd en geëvalueerd. Wanneer er vanuit het intern zorgoverleg onvoldoende vorderingen worden gemaakt of wanneer er op meerdere vlakken problematiek ontstaat zal er advies worden gevraagd aan het JES.

Standaard in het JES zijn de volgende personen aanwezig: Coördinator Passend Onderwijs, School Maatschappelijk Werk, SOT-er, afdelingsleider en/of coördinator. Met enige regelmaat sluiten ook de leerplichtambtenaar, schoolverpleegkundige en de koppelgenoot van het CJG/kernteam aan. Het JES bespreekt leerlingen bij wie de ondernomen acties vanuit de andere overleggen niet tot zichtbare verbetering/verandering hebben geleid. Het JES bekijkt welke mogelijkheden er intern zijn om tot verbetering c.q. positieve verandering te komen.

Ondersteuningsteam

Onze school werkt met een ondersteuningsteam. Een ondersteuningsteam is een deskundig team dat bij elkaar komt om leerlingen te bespreken die extra ondersteuning nodig hebben.

Ons ondersteuningsteam bestaat in ieder geval uit de:

- Directie, team- of afdelingsleider
- Ondersteuningscoördinator
- Deskundige van het samenwerkingsverband
- Schoolmaatschappelijk werker

Ons ondersteuningsteam komt minimaal 4 keer per jaar bij elkaar.

4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners

Onderwijssector

Onderstaande lijst laat zien met welke onderwijssectoren onze school samenwerkt.

Onderwijssector
Hoger onderwijs (hbo/wo)
Middelbaar beroepsonderwijs (mbo)
Regulier basisonderwijs (bao)

Keten- / Kernpartner

Onderstaande lijst laat zien met welke partners onze school samenwerkt. Deze partnerorganisaties bieden gespecialiseerde ondersteuning of hulp in en rond de thuissituatie, voor opvoeding, gezondheid of veiligheid. Deze samenwerkingsrelaties bepalen mede in hoeverre de school in staat is om ondersteuning af te stemmen met overige hulp.

Keten-/kernpartner
Adviseur passend onderwijs / consulent van het SWV
Centrum Jeugd en gezin (CJG)
GGZ / Jeugd-GGZ
Jeugdgezondheidszorg (JGZ incl. schoolarts)
Jeugdhulpverlening
Leerplichtambtenaar
Schoolmaatschappelijk werk / gezinswerker

5. Bijlage

Overzicht specialisten

In dit hoofdstuk vind je een overzicht van alle specialisten met de bijbehorende definitie die gehanteerd wordt in de vragenlijst van Perspectief op School.

Specialist	Definitie
Beeldcoach en/of video-interactie-begeleider	Een deskundige die is bedoeld om leraargedrag te verbeteren door middel van persoonlijke begeleiding of het bespreken van video opnamen.
Begeleider passend onderwijs	De begeleider passend onderwijs richt zich op het leerproces en de ondersteuningsvragen van leerlingen en leraren.
Dyscalculiespecialist	Een dyscalculiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyscalculie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Dyslexiespecialist	Een dyslexiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyslexie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Fysiek specialist (zoals motorisch remedial teacher)	Een deskundige die extra onderwijshulp verleent in het kader van de bewegingsopvoeding. Zij richten zich op de ontwikkeling van het bewegingsgedrag van het kind.
Gedrag / sociale vaardigheden specialist	Een sova-specialist is een deskundige die helpt in de ontwikkeling van vaardigheden die betrekking hebben op de omgang met anderen. Bij sociale vaardigheden horen onder andere: inzicht hebben in de ander, goed kunnen luisteren, aandacht hebben voor andermans gevoelens en conflicten oplossen.
Jonge kind specialist	Een deskundige die zich heeft gespecialiseerd in de ontwikkeling en behoeften van het jonge kind.
Logopedist	Een logopedist in het onderwijs is een paramedicus die preventie, zorg, training en advies biedt met betrekking tot de primaire mondfuncties (zuigen, slikken en kauwen), het gehoor, de stem, de taal en de spraak.
Meer- en hoogbegaafdheid specialist	Een deskundige in het begeleiden van leerlingen met een aanleg om tot uitzonderlijke prestaties te komen.
Minder- en laagbegaafdheid specialist	Een deskundige die zich bezig houdt met leerlingen die minder dan gemiddeld begaafd zijn.
NT2-specialist	Een specialist op het gebied van Nederlandse taalverwerving voor leerlingen met een anderstalige achtergrond.
Ondersteuningsadviseur / gedragswetenschapper	De ondersteuningsadviseur kenmerkt zich als een gedragswetenschapper met brede kennis van de school, die bijdraagt aan de ontwikkeling van leerlingen met gedragsproblemen. Zij coachen hierin vaak leraren, ambulante begeleiders en anderen. Veelal is dit een psycholoog of orthopedagoog.
Orthopedagoog	De orthopedagoog maakt voor mensen met ontwikkelings, leer- en gedragsproblemen een behandel- en begeleidingsplan dat hun situatie kan verbeteren. Zodoende probeert de orthopedagoog ervoor te zorgen dat zij de hulp krijgen die het beste bij hun karakter en problemen aansluit, met als doel hun ontwikkeling te optimaliseren en hun

	participatiekansen te maximaliseren. Orthopedagogiek is dus een specialisatie in het wetenschappelijk onderwijs.
Psycholoog	Een psycholoog is een professioneel deskundige in de psychologie, de wetenschap die zich bezighoudt met het innerlijk leven (kennen, voelen en streven) en het gedrag van de mens.
Reken-/wiskunde-specialist	Een reken- en wiskundespecialist is een deskundige in het signaleren van reken- en wiskundeproblemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Taal-/leesspecialist	Een taal- en leesspecialist is een deskundige in het signaleren van taal- en leesproblemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Interne begeleiding	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.
Leerlingbegeleiding	Een deskundige die leerlingen met problemen bijstaat, adviseert of doorverwijst.
Remedial teaching	Een deskundige die hulp verleent aan leerlingen met leerproblemen of gedragsstoornissen (zoals faalangst).
Zorgcoördinatie	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.